

OBIEKTYWNE OZNAKI PRZESZKODY PRAWNEJ FACHOWEJ DZIAŁALNOŚCI DZIENNIKARZY

Autorem artykułu naukowego na podstawie analizy prac ojczystych i zagranicznych uczonych wykonano prawne badanie obiektywnych oznak przeszkody prawnej fachowej działalności dziennikarzy, zaproponowano wprowadzić zmiany do kodeksu karnego Ukrainy. Autor proponuje wprowadzić zmiany do formułowania dyspozycji art. 171 kodeksu karnego Ukrainy, co pozwolią włączyć w skład danego przestępstwa bardziej szerokie koło bezprawnych działań, skutkiem których jest naruszenie wolności informacji w ogóle i ograniczenie wolności informacji masowej w szczególności.

Kluczowe słowa: dziennikarz, środki przekazu masowego, działalność fachowa, obiekt, strona obiektywna, przymus, prześladowanie, przeszkoda.

THE OBJECTIVE EVIDENCES OF OBSTRUCTION OF LEGAL PROFESSIONAL ACTIVITIES OF JOURNALISTS.

The author of the scientific article based on the analysis of works of domestic and foreign scholars made penal research objective evidence of obstruction of journalistic activities proposed appropriate amendments to the Criminal Code of Ukraine. The author proposed to amend the wording of the disposition article 171 of the Criminal Code of Ukraine, which will allow include members of the crime a wider range of illegal activities, which resulted in a violation of freedom of information in general, and restrictions on freedom of the media in particular.

Keywords: journalist, media, professional activity, object, objective side, coercion, persecution, obstruction/

ОБ’ЄКТИВНІ ОЗНАКИ ПЕРЕШКОДЖАННЯ ЗАКОННІЙ ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ЖУРНАЛІСТІВ

Автором у науковій статті на основі аналізу праць вітчизняних та зарубіжних вчених здійснено кримінально-правове дослідження об’єктивних ознак перешкодження законній професійній діяльності журналістів, запропоновано відповідні зміни до Кримінального кодексу України. Автором запропоновано внести зміни до формулювання диспозиції ст. 171 Кримінального кодексу України, що дозволять включити до складу даного злочину більш широке коло незаконних дій, наслідком яких є порушення свободи інформації взагалі і обмеження свободи масової інформації зокрема.

Ключові слова: журналіст, засоби масової інформації, професійна діяльність, об’єкт, об’єктивна сторона, примус, переслідування, перешкодження.

Постановка проблеми. Журналіста без перебільшення можна назвати чи не найголовнішою особою в інформаційних відносинах, оскільки саме він є посередником у донесенні інформації до широкого загалу. Тому його професійна діяльність перебуває під державною охороною, за перешкодження якій передбачена не лише дисциплінарна,

**ZAYAC I.S.
ADIUNKT
WYDZIAŁU
KRYMINOLOGII
I PRAWA KARNEGO
NARODOWA POLICE
ACADEMY**

цивільно-правова чи адміністративна відповідальність, а й кримінальна, що само по собі вже підкреслює значимість і важливість журналістської діяльності у суспільстві [1].

Більш того, у КК України (ст. 171) передбачено кримінальну відповідальність за перешкоджання законній професійній діяльності журналістів[2]. У той самий час, КК 1960 р., який діяв в Україні до 2001 р., такої статті взагалі не містив.

Необхідність захисту журналіста нормами кримінального закону викликана, передусім, тим, що він, з одного боку, виконує одну з найважливіших функцій – інформування громадян про події у суспільстві, а з іншого боку – це досить важка, стресова і небезпечна робота. Не дарма ст. 12 Закону України «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів» серед специфічних рис та умов журналістської діяльності виокремлює «прояви тиску, погрози та безпосередні загрози дії проти журналіста у зв'язку з виконанням ним службових обов'язків»[3]. Тому встановлення кримінальної відповідальності за перешкоджання роботі журналіста є ще однією державною формою захисту журналістів від протиправних дій з боку окремих осіб.

Аналіз останніх досліджень. Дослідженню кримінально-правової характеристики злочинів, вчинених відносно особи присвячені роботи таких науковців, як М.І.Бажанов, В.К. Гришук, М.Й.Коржанський, А.А. Піонтковський, С.В. Познишев, Д.В. Рівман, В.В. Сташис, В.Я. Тацій, та ін. Проте, як відомо, злочин, передбачений ст. 171 КК України, має свої особливості, пов'язані з діяльністю журналіста - об'єкта злочинного посягання у зв'язку із виконанням специфічних функцій, якими наділила його держава.

Виклад основних положень. Ситуація у сфері діяльності журналістів, як представників засобів масової інформації, що склалася в країні вимагає розгляду даного питання з позицій кримінального права з метою розробки конкретних пропозицій та практичних рекомендацій із виявлення об'єктивних ознак даних кримінально-караних діянь, відмежування від інших правопорушень.

Визначення об'єкта злочину є відправною точкою для з'ясування сутності будь-якого злочинного посягання. Саме об'єкт злочину дозволяє усвідомити соціальну та юридичну природу посягання, його характер і ступінь суспільної небезпечності, вказує на межі дії кримінально-правової норми, сприяє правильній кваліфікації діяння, а також його відмежуванню від суміжних злочинів.

Як практично одностайно визнається у кримінально-правовій літературі, об'єкт злочину є одним із основних елементів та ознак складу злочину[4, с. 172]. Особливості і якості об'єкта дають змогу найбільш повно розкрити соціально-правовий зміст та юридичні ознаки складу злочину, передбаченого ст. 171 КК України.

Родовим об'єктом злочинного перешкоджання законній професійній діяльності журналіста виступають конституційні права і свободи людини і громадянина (Розділ 5 КК України «Злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина» (ст. 157-184 КК України)).

Безпосередній об'єкт злочину – це те, на що посягає або загрожує завданням шкоди кожен окремий злочин. Виділити або надати загальне визначення всім безпосереднім об'єктам злочинів неможливо тому, що в кожному окремому випадку злочин посягає або загрожує завданням шкоди різним безпосереднім об'єктам.

Безпосереднім об'єктом злочину, передбаченого ст. 171 КК України, є встановлений порядок здійснення законної професійної діяльності журналіста. Цей порядок забезпечує конституційне право громадян на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань, право вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію, необхідну їм для реалізації своїх прав, свобод та законних інтересів (ст. 34 Конституції України). Це дало змогу законодавцю в структурі КК віднести злочин, передбачений ст. 171, до злочинів проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина.

Слід констатувати, що в ст. 171 КК України мова йде про інформацію масову, оскільки саме вона є предметом діяльності журналіста. Якби стаття присвячувалася захисту

самого конституційного права громадянина на інформацію, то її спеціальне призначення – захист прав і свобод журналіста – було б втрачено. Тому у своєму дослідженні ми будемо вести мову про ознаки умисного перешкоджання законній професійній діяльності журналістів, або ж їх переслідування за виконання професійних обов'язків у зв'язку із збиранням, зберіганням, використанням і поширенням саме масової інформації.

Слід зазначити, що поняття свободи масової інформації немає в Основному законі. Ст. 34 Конституції України гарантує більш загальний принцип – «вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію», не розкриваючи змісту даного поняття. Офіційне тлумачення положення деяких елементів даної статті було дане в Рішенні Конституційного Суду № 2-рп/2012 від 20.01.2012 [5].

Видається, що мова в ст. 171 КК України йде швидше про дії, які взагалі не описуються в Законі України «Про інформацію». В даному випадку перешкоджання законній професійній діяльності журналіста або його переслідування полягає у тому, що він під примусом повинен вчинити одну (або кілька) з наступних дій: відмовитися від передачі підготовленого матеріалу головному редактору для подальшого набору або включення в телепрограму, радіопрограму; гарантовано знищити матеріал або передати його зацікавленій в нерозповсюдження (або навпаки) особі; підготувати необхідний матеріал і забезпечити його публікацію; підписати до друку газету або журнал або дозволити до трансляції теле-, радіопрограму (якщо вимога звернена до головного редактора); заборонити розповсюдження в даному ЗМІ певного матеріалу; розпочати або продовжити збір (пошук, отримання і передачу) певної інформації, у поширенні якої зацікавлений зловмисник і т.п.

Порядок здійснення законної професійної діяльності журналіста встановлений кількома основними законодавчими актами: Законами України «Про інформацію», «Про друковані засоби масової інформації (пресу)», «Про інформаційні агентства», «Про телебачення і радіомовлення», «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів».

Ключовою фігурою в розрізі даного виду злочину є особа журналіста, який і є потерпілим від даного злочину. Ст. 171 КК не встановлює будь-яких обмежень стосовно журналістів, яким перешкоджають у здійсненні своєї діяльності. Тобто ця стаття стосується журналістів як друкованих ЗМІ (газет, журналів), так і журналістів аудіовізуальних ЗМІ (радіо, телебачення). Такий поділ ЗМІ встановлено ст. 20 Закону України «Про інформацію». Крім того, ст. 171 КК не містить норми про те, що злочини можуть здійснюватися щодо журналістів лише ЗМІ. Тому під її дію підпадають і журналісти інформаційних агентств.

Найбільш вдалим, на наш погляд, є визначення, що подане у ст. 1 Проекту Закону України «Про захист професійної діяльності журналістів», відповідно до якого журналіст - творчий працівник, який на професійних засадах збирає, одержує, зберігає і використовує інформацію для створення та опрацювання повідомлень, статей, програм, передач, фотоілюстрацій тощо з метою поширення їх через друковані засоби масової інформації, аудіовізуальні (електронні) засоби масової інформації, інформаційні агентства на певне коло осіб і професійна діяльність якого є основним джерелом його доходів [6].

Дослідження визначень «журналіста» у різних нормативно-правових документах дозволяє виокремити декілька спільних для всіх журналістів рис: це завжди працівник творчий; це працівник, який збирає, обробляє і створює інформацію; це працівник необов'язково штатний, він може бути позаштатним або взагалі діяти за іншим видом уповноваження; належність журналіста підтверджується спеціальним (єдино не визначеним) документом, виданим організацією, яку він представляє.

Тому, коли мова йдеться про злочин, передбачений ст. 171 КК України, усі ці ознаки стосовно конкретної особи мають бути наявними у сукупності.

Для злочину з матеріальним складом обов'язковими ознаками є суспільно-небезпечне діяння, наслідки та причинний зв'язок між ними, водночас для формального складу – лише суспільно небезпечне діяння. З приводу часу, місця, обстановки, способу та засобів вчинення злочину варто виходити з положень конкретної норми закону.

Склад даного злочину – формальний. Злочин вважається закінченим з моменту вчинення відповідних дій, передбачених ст. 171 КК, незалежно від негативних наслідків.

Крім того, особи, які є журналістами, повинні здійснювати не будь-яку, а свою професійну діяльність і лише таку, яка відповідає чинному законодавству. Законною є така діяльність журналістів, яка спрямована на реалізацію ними своїх повноважень в інформаційній сфері і здійснюється засобами та в порядку, передбачених законом. Відповідно перешкодження незаконній журналістській діяльності (наприклад, закликам журналіста до захоплення влади) складу злочину не утворює.

Законною вважається діяльність, яка здійснюється в межах, визначених законом. У загальному вигляді професійну діяльність журналіста можна змалювати як реалізацію прав та дотримання обов'язків. Так права і обов'язки журналіста друкованого ЗМІ передбачені ст. 26 Закону України «Про друковані засоби масової інформації (пресу)»; права і обов'язки телерадіожурналіста – в ст. 58 та ст. 60 Закону України «Про телебачення і радіомовлення»; а щодо журналістів інформаційних агентств, то відповідно до ст. 21 Закону України «Про інформаційні агентства» «вони мають права та виконують обов'язки, визначені чинним законодавством про пресу, телебачення і радіомовлення». При цьому об'єм прав та перелік обов'язків абсолютно не залежить від того, яке місце в інформаційному просторі займає газета, телеканал чи агентство, яка їх аудиторія, тираж, сфера розповсюдження чи залежно від інших подібних чинників. До речі, перелік прав журналіста в законах не є вичерпним, що передбачає реалізацію журналістами й інших, не зазначених у законах прав, які прямо не суперечать їм.

Під виконанням журналістом професійних обов'язків потрібно розуміти виконання журналістом обов'язків, передбачених законами України, які регулюють їхню професійну діяльність.

Як свідчить практика, об'єктивна сторона цього злочину може найчастіше виражатися у двох формах: умисне перешкодження законній професійній діяльності журналіста та переслідування журналіста за виконання професійних обов'язків, за критику, здійснюване службовою особою або групою осіб за попередньою змовою.

Перешкодження законній професійній діяльності журналіста полягає в умисному порушенні їхніх прав під час виконання ними своїх професійних обов'язків. Склад злочину утворює будь-яка суттєва перешкода, вчинена умисно, незалежно від мотивів і способів вчинення такої перешкоди. При цьому перешкоди для здійснення діяльності можуть мати місце як стосовно окремого журналіста, так і до групи журналістів, а також до самої журналістської установи чи організації: газети, журналу, телеканалу, радіокомпанії, інформаційного агентства тощо.

Перешкодженням є протиправне створення перепон, обмежень, заборон щодо одержання, використання, поширення та зберігання інформації окремим журналістом, групою журналістів чи самим ЗМІ або інформаційним агентством, з використанням погроз, застосування фізичного насилля, обману, шантажу, підкупу тощо. Перешкодженням законній професійній діяльності журналістів повинно вважатися за умови, що реалізуються ними будь-які із зазначених прав, їх правомірно, тобто виконуючи при цьому покладені на нього законом обов'язки, повинно вважатися. Наприклад, як перешкодження законній професійній діяльності можна розцінювати умисну незаконну відмову надати журналісту статистичні дані, ознайомитися з архівним чи бібліотечним фондом, умисну відмову від надання можливості безкоштовно одержати доступ до офіційних документів тощо [7, с. 86]. Воно може бути виражене у примушуванні до поширення певної інформації або відмові у її поширенні, знятті передачі з ефіру, недопущенні журналістів до участі у прес-конференціях, безпідставній відмові в акредитації ЗМІ чи окремому журналісту, позбавлення журналіста чи ЗМІ можливості скористатися переважним правом на одержання інформації, необґрунтованій відмові у задоволенні запиту щодо доступу до офіційних документів або наданні усної чи письмової інформації, порушенні права власності на інформацію, навмисному приховуванні інформації тощо.

Перешкоджання законній журналістській діяльності журналіста може виразитися і в здійсненні цензури або втручанні у журналістську діяльність з боку органів державної влади та органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб. При цьому цензурою є вимога від ЗМІ, журналіста, редактора, видавця, засновника, розповсюджувача попередньо узгоджувати інформацію, яка поширюється, чи накладення заборони або перешкоджання в будь-якій іншій формі тиражуванню або поширенню інформації. З цього правила є винятки: вимога попереднього узгодження тексту не є злочином, якщо таку вимогу ставить автор інформації чи іншого суб'єкта авторського права або інших суміжних прав, а заборона тиражування йде від судових органів.

Крім того, перешкоджанням законній професійній діяльності журналістів може бути визнане безпідставне порушення кримінальної справи щодо журналіста або за фактом журналістської діяльності, проведення перевірок контролюючими та правоохоронними органами з метою унеможливити або істотно утруднити діяльність ЗМІ, безпідставне вилучення документів, пов'язаних з діяльністю ЗМІ чи конкретного журналіста.

Не утворюють складу дії, які хоча фактично і перешкоджали журналісту у його діяльності, але були вчинені на законних підставах (припинення випуску друкованого ЗМІ за рішенням суду, позбавлення журналіста акредитації за перевищення ним своїх повноважень чи невиконання обов'язків).

По-перше, об'єктивна сторона складу злочину, передбаченого ст. 171 КК України характеризується не лише дією, а й бездіяльністю, здатною порушити права та законні інтереси журналіста, вплинути на свободу його вибору у професійній діяльності (наприклад, ненадання квартири в порядку черги тощо). Не дивлячись на те, що спосіб вчинення злочинного перешкоджання законній професійній діяльності журналіста не вказаний, проте найчастіше воно вчиняється способом примусу.

З точки зору кримінального права, спосіб вчинення злочину (примус) є факультативною ознакою об'єктивної сторони. З точки зору криміналістики примус можна розглядати як своєрідний вплив однієї людини на іншу, в основі якого лежить процес передачі інформації, що здійснюється для досягнення певних цілей шляхом використання різних методів і засобів з метою викликати необхідну реакцію з боку особи, на яку вони впливають. Тим самим досягається бажана позиція і поведінка цієї особи в потрібному напрямку [8, с. 13].

У сучасних тлумачних словниках «насильство» трактується як «застосування до будь-кого фізичної сили», «примусовий вплив на будь-кого чи будь-що», «беззаконне застосування сили» [9, с. 735].

При цьому насильство може бути як фізичним, так і психічним. Зазначені у ст. 171 КК України два способи втручання в законну професійну діяльність журналіста на практиці частіше за все є результатом психічного впливу, який спрямований на психіку журналіста (або близьких йому людей) з метою спонукати його до поширення інформації або, навпаки, до відмови від її поширення.

Примус можна визначити як діяльність, яка полягає у застосуванні до суб'єкта будь-яких заходів впливу всупереч або поза його волею. Про нього говорять як про один із способів організації влади, прийомів до спонукання іншої особи до певної поведінки. Спонукати суб'єкта до дії можна двома способами: переконанням і примусом. У першому випадку особа сприймає волю вищого особи як розумне явище, погоджується з нею і виконує як свою власну, у другому – суб'єкт не приймає волю пануючого, здійснює її всупереч своїй власній волі.

Висновки. Таким чином, примус включає насильство (у тому числі психічне), шантаж, обман, погрози майновим або службовим інтересам і ін. Примус може виражатися також у формі погрози дисциплінарним впливом, звільненням, переведенням на іншу роботу і так далі. При цьому такий вплив може бути безпосереднім, тобто зверненим до самого журналіста, а також опосередкованим, зверненим до близьких йому людей (у долі яких він особисто зацікавлений).

Доволі спірним, на наш погляд, є твердження професора Н.І. Ветрова про можливість примусу шляхом обіцянки просування по службі [10, с. 151]. Ця обіцянка, як і прямий підкуп, різновидом якого воно, по суті, є, не спрямоване на те, щоб подолати опір потерпілого, а лише на те, щоб переконати його у перевазі необхідної поведінки. При цьому вибір способу поведінки: прийняти винагороду у вигляді підвищення або виконати свій громадянський і професійний обов'язок залишається за журналістом. Тому нам видається, що така обіцянка не пов'язана з обмеженням прав і свобод журналіста.

Переслідування – це різні форми посягання на встановлені законом права, свободи та інтереси журналіста, членів його сім'ї, їх ущемлення, обмеження (погрози, залякування, цькування, наприклад, погроза вбивством, заподіяння тілесних ушкоджень, знищення або пошкодження майна), фізичний або психічний примус до вчинення певних дій. Під переслідуванням також розуміють позбавлення гонорару, певних доплат чи виплат, звільнення з роботи без законної на те підстави, поширення відомостей, які принижують честь та гідність журналіста, членів його сім'ї, недостовірної, негативної інформації, а також розповсюдження інформації, яка компрометує журналіста [7, с. 17].

Необхідною ознакою таких дій є причинна обумовленість такого переслідування виконанням журналістом професійних обов'язків або його критикою фізичних (необов'язково самого винного) чи юридичних осіб.

Зауважимо, що якщо ж такі дії фактично утворюють об'єктивну сторону самостійного складу злочину, то кваліфікація вчиненого повинна проводитися за правилами ідеальної сукупності. Звідси випливає необхідність зміни формулювання диспозиції ст. 171 КК України, що дозволить включити до складу даного злочину більш широке коло незаконних дій, наслідком яких є порушення свободи інформації взагалі і обмеження свободи масової інформації зокрема. Для цього у диспозиції статті доцільно розширити склад ознак перешкоджання та переслідування. У цьому випадку диспозиція даної статті зможе охопити практично всі можливі випадки перешкоджання законній професійній діяльності журналіста.

Для досягнення зазначеної мети, ознаки об'єктивної сторони складу злочину, передбаченого ст. 171 КК можна було б викласти наступним чином:

Умисне перешкоджання законній професійній діяльності журналістів-
шляхом примусу їх до поширення або відмови від поширення інформації,-

карається штрафом до п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або арештом на строк до шести місяців, або обмеженням волі на строк до трьох років.

Те саме діяння, здійснюване службовою особою або групою осіб за попередньою змовою,-

карається штрафом до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або обмеженням волі на строк до п'яти років, або позбавленням права обіймати певні посади на строк до трьох років.

На нашу думку, дане нововведення дозволило б деталізувати зміст об'єкта кримінально-правового захисту. У такому вигляді стаття охороняла б не тільки право громадянина (у тому числі журналіста) поширювати інформацію, а й право вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію, яка декларується в ст. 34 Конституції України.

Література:

1. Костенко Л. Кримінальна відповідальність за перешкоджання журналістській діяльності // [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.justinian.com.ua/article.php?id=2854.

2. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. №2341-III // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/2341-14-.

3. Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів: Закон України від 23 вересня 1997 р. // [Електронний ресурс] – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/540/97-вр.

4. Ємельянов В.П. Дискусійні питання щодо визначення об'єкта злочину у кримінально-правовій науці / В.П. Ємельянов // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика): наук.-практ. журнал: (Рада національної безпеки і оборони України. Міжвідомчий науково-дослідний центр з проблем боротьби з організованою злочинністю). – К., 2007. – Вип. 16. – С. 172-182.

5. Рішення Конституційного Суду України від 20.01.2012 р. №2-рп/2012 у справі за конституційним поданням Жашківської районної ради Черкаської області щодо офіційного тлумачення положень частин першої, другої статті 32, частин другої, третьої статті 34 Конституції України// [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.apteka.ua/article/122640.

6. Про захист професійної діяльності журналістів: Проект Закону України від 12.06.2008 р. №2636 // [Електронний ресурс] – Режим доступу: search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/JF21800I.html.

7. Кардаш М. Професійна діяльність журналістів (у запитаннях та відповідях) / М. Кардаш, Ю. Нічка, Г. Чернявська. – Львів: ФОП Петришин І.І., 2010. – 130 с.

8. Хайдуков Н.П. Тактико-психологическиеосновывоздействияследователя на участвующих в делелиц / Н.П. Хайдуков. –Саратов: СЮИ, 1984. –124 с.

9. Бусел В.Т. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод., допов.) / В.Т. Бусел. – К.: Перун, 2009. – 1736 с.

10. ВетровН.И. Уголовное право. Общаячасть: учеб. / Н.И. Ветров, Ю.И. Ляпунов. – М.: Новый юрист КноРус, 1997.– 592 с.

OBJECTIVE EVIDENCE INTERFERENCE OF JOURNALISTIC ACTIVITIES

ZAYAC I.

Problem. Journalists without exaggeration be called if not the most important person in the informational relations because he is the mediator in providing information to the general public. Therefore, his professional activities under state protection, which is provided for preventing not only disciplinary, civil or administrative liability, but also criminal, which in itself already underlines the significance and importance of journalism in society. [1]

Moreover, the Criminal Code of Ukraine (Article 171) provides criminal penalties for obstruction of journalistic activities [2]. At the same time, CC 1960, which operated in Ukraine until 2001, this article does not contain. The need to protect journalist norms of criminal law is caused primarily by the fact that he, on the other hand, performs one of the most important functions - to inform the public about events in the community, on the other hand - it is quite difficult, stressful and dangerous job. Knowingly century. 12 of the Law of Ukraine "On state support of mass media and social protection of journalists" among specific features and conditions of journalism distinguishes "acts of pressure, threats and threatening direct action against a journalist in connection with the performance of his official duties". [3] Therefore, to establish criminal liability for obstructing the work of journalists is another form of state protection of journalists against unlawful acts by individuals.

Analysis of recent research. Research on criminal characteristics of crimes committed against a person devoted to the work of such scholars as M.I. Bazhanov, V.K. Grischuk, M.Y. Korzhanskyy, A.A. Piontkovsky, S. Poznyshch, D. Rivman, V. Stashys, V.J. Trays, and others. However, as you know, a crime under Art. 171 of the Criminal Code of Ukraine, has its own characteristics associated with the activities of a journalist object of criminal trespass in connection with the implementation of specific functions, which gave him power.

The presentation of the basics. The situation in the activities of journalists, as media representatives, prevailing in the country requires consideration of the issue from the perspective of criminal law in order to develop concrete proposals and practical recommendations on identifying objective evidence data penal acts, separation from other offenses.

Definition of the object of the crime is the starting point to determine the nature of any criminal assault. This facility allows the offense to understand the social and legal nature of the infringement, its nature and degree of social danger, indicates the scope of criminal law, the act promotes the proper qualifications, as well as its differences from related crimes.

As almost unanimously recognized in the criminal justice literature, the object of the crime is one of the key elements and elements of the crime [4, p. 172]. Features and quality of the object allow you to more fully reveal the socio-legal content and legal elements of crime under Art. 171 of the Criminal Code of Ukraine.

Generic object of crime obstruction of journalistic activities are the constitutional rights and freedoms of man and citizen (Section 5 of the Criminal Code of Ukraine "Crimes against electoral, labor and other personal rights and freedoms of man and citizen" (Article 157-184 of the Criminal Code of Ukraine)). The immediate object of the crime - is something that infringe upon or threatening to harm each separate offense. Select or provide a general definition of all the direct object of the crime is impossible because in each case the crime infringe upon or threatening to harm different direct objects.

The immediate object of the crime under Art. 171 of the Criminal Code of Ukraine is established procedure for legal professional journalist. This procedure provides the constitutional right to freedom of opinion and speech, freedom of expression of their views and beliefs, the right to freely collect, store, use and disseminate the information they need to exercise their rights, freedoms and legitimate interests (Article 34 of the Constitution of Ukraine). This enabled the legislator in the structure of CC include an offense under Art. 171, to crimes against electoral, labor and other personal rights and freedoms of man and citizen.

It should be noted that Art. 171 Criminal Code of Ukraine the information is massive,

because it is the subject of the journalist. If the paper is devoted to the protection of the constitutional right of citizens to information, its special purpose - the protection of the rights and freedoms of journalists - would be lost. Therefore, in their study, we will talk about the signs of deliberate obstruction of journalistic activities or prosecute them in a professional capacity in connection with the collection, storage, use and distribution with the media.

It should be noted that the concept of freedom of the media is not in the Basic Law. Dg. 34 of the Constitution of Ukraine guarantees a more general principle - "freely collect, store, use and disseminate information" without revealing the content of this concept. The official interpretation of certain elements of this paper was given at the Constitutional Court of 20.01.2012 № 2-рп/2012 [5]. It seems that the language in Art. 171 Criminal Code of Ukraine is more about the action, which generally describes the Law of Ukraine "On Information". In this case, obstruction of journalistic activities or harassment is that it is under duress should do one (or more) of the following: refuse material delivery to the editor for further recruitment or inclusion in a TV program, radio program, guaranteed to destroy material or hand them interested in non-(or vice versa) person; prepare the necessary material and ensure its publication, sign up to print a newspaper or magazine or allow to broadcast television and radio program (if you request addressed to the Editor), to prohibit the distribution of this media specified material, start or continue collection (search, receive) certain information in the spread may be interested attacker etc.

Procedures of journalistic activities set several major legislative acts: Law of Ukraine "On Information", "On the print media (the press)", "On the information agencies", "On Television and Radio", "On State Support of Mass Media and social protection of journalists. "

A key figure in the context of this type of crime is a person of the journalist, who has been the victim of this crime. Dg. 171 of the Criminal Code does not impose any restrictions on journalists, which hinder the implementation of its activities. Therefore this article applies to journalists as the print media (newspapers, magazines) and journalists audiovisual media (radio, television). This separation media is art. 20 of the Law of Ukraine "On information". In addition, Art. 171 of the Criminal Code does not contain provisions that may be crimes against journalists only media. Therefore fall within its scope and journalists and news agencies.

The most successful, in our opinion, is the definition given in article 1 of the draft Law of Ukraine "On Protection of professional journalists," according to which the journalist creative worker who is on professional grounds collects, receives, stores and uses the information to create and process messages, articles, programs, photo illustrations, etc. to spread them across print media, audiovisual (electronic) media, news agencies on a range of individuals and professional activity which is the main source of income. [6]

Research definitions of "journalist" in various legal documents can isolate several common features to all journalists: it is always a creative worker, a worker who collects, processes and provides information, it is not necessarily full-time employee, it can be or do freelance work for another type of authorization; affiliation journalist confirmed special (only not specified) document issued by the organization he represents.

So when it is a crime under Art. 171 of the Criminal Code of Ukraine, all of these features in relation to a particular person should be in the aggregate. For the crime of material composition required signs are socially dangerous act, the consequences and the causal relationship between them, both for formal composition - a socially dangerous act. With regard to time, place, environment, method and means of committing a crime should go with the provisions of the specific provisions of the law.

Composition of the offense - formal. The crime is considered complete upon certain actions under Art. 171 of the Criminal Code, regardless of the consequences.

In addition, persons who are journalists should not make any, and his professional career and only one that complies with legislation. Legitimate activities of journalists is such that aims to implement their powers in the field of information and is the means and in the manner provided by law. According prevent illegal journalistic activity (for example, call a journalist to seize power) of a crime does not form.

Considered legitimate activities carried out within the limits set by law. In general, the professional activities of a journalist can be described as the realization of human rights and compliance obligations. So the rights and responsibilities of journalists of print media under Art. 26 of the Law of Ukraine "On the print media (newspapers)"; television and broadcasting rights and responsibilities - in art. 58 and Art. 60 of the Law of Ukraine "On Television and Radio", as well as to journalists news agencies, in accordance with Art. 21 of the Law of Ukraine "On the information agencies" "they have the rights and fulfill the obligations stipulated in current legislation on the press, television and radio."

Thus the volume of rights and responsibilities list does not depend on what place in cyberspace takes newspaper, television station or agency who their audience, circulation, distribution or field depending on other similar factors. By the way, the list of journalists' rights in the law is not exhaustive, involving implementation journalists and others not mentioned in the rule of law are not directly contradict them.

During execution of professional duties journalist must understand implementation journalist obligations under the laws of Ukraine that regulate their professional activities.

Practice shows that the objective side of the crime can often be expressed in two forms: intentional obstruction of journalistic activities and harassment of journalists for carrying out their professional duties, for criticism, carried out by an official or group of persons by prior conspiracy.

Obstruction of journalistic activities is deliberately violating their rights during the performance of their professional duties. The crime constitutes any major obstacle, done intentionally, regardless of the motives and methods of committing such obstacles. It obstacles for activities may take place as about individual journalists and a group of journalists, as well as most journalistic institutions or organizations: newspapers, magazines, TV, Radio, News Agency and others.

Obstruction is unlawful create obstacles, restrictions and prohibitions on obtaining, using, distributing and storing individual journalist or group of journalists by media or news agency, using threats of physical violence, fraud, blackmail, bribery, etc.. Obstruction of journalistic activities must be provided that implemented them any of these rights, they are justified, that is otherwise within the tasks assigned to it by law obligations should be considered. For example, obstruction of business can be considered a refusal to deliberate illegal journalist statistics, read the archive or library fund willful refusal to enable free access to official documents, etc. [7, p. 86]. It can be expressed as a compulsion to disseminate certain information or failure in its distribution, removing the transmission from the air, preventing journalists to participate in press conferences, arbitrary denial of accreditation or individual journalists, denial journalist or media opportunities to take advantage of the preferential right to obtain information, unreasonable refusal to grant a request for access to official documents or providing oral or written information, violation of property rights to information intentionally concealing information and more.

Obstruction of legitimate journalism journalist can be expressed in the implementation of censorship or interference with activity on the part of state and local governments and their officials. This censorship is a requirement from the media, journalist, editor, publisher, founder, distributor preliminary coordinate information spreads, or the imposition of prohibition or obstruction in any other form of duplication or dissemination of information. With this rule there are exceptions: the requirement of prior approval of text is not a crime, if such a requirement was the author information or other copyright and other related rights and prohibition replication goes from judicial authorities.

In addition, obstruction of journalistic activities may be recognized unfounded criminal proceedings against the journalist or the fact of journalistic activity, conducting inspections and law enforcement agencies to prevent or substantially hinder the media, arbitrary seizure of documents related to the activities of the media or a particular journalist.

Do not form part of that but actually prevented journalists in his work, but is intended to legally (discontinuation of printed media by court deprivation journalist accreditation for exceeding his or her authority or neglect). Firstly, the objective side of the crime under Art. 171 of

the Criminal Code of Ukraine is characterized not only action, but inaction able to violate the rights and lawful interests of the journalist affect their freedom of choice in professional activities (for example, failure flats in the order queue, etc.). Despite the fact that the manner of committing criminal obstruction of journalistic activities are not specified, but often it is committed by means of coercion.

In terms of criminal law, the way the offense (coercion) is an optional feature of the objective side. From the perspective of criminology coercion can be regarded as a kind of influence one person to another, which is based on the transfer of information to accomplish certain goals through the use of various methods and instruments in order to cause the desired reaction from the person to which they affect. Thus, the desired position is reached and the behaviour of the person in the right direction [8, p. 13].

In modern explanatory dictionaries "violence" is interpreted as "the application to any physical force," "coercive effect on anyone or anything," "lawless use of force" [9, p. 735].

This violence can be both physical and mental. Mentioned in Art. 171 Criminal Code of Ukraine are two ways to interference in legitimate professional activities of a journalist in practice is often the result of psychological pressure, which is aimed at the psyche of a journalist (or people close to him) in order to induce him to disseminate information or, alternatively, to abandon its distribution. Coercion can be defined as an activity that is applied to the subject of any enforcement actions contrary to or beyond his will. On it is referred to as one of the ways of governance techniques to encourage another person to a particular behaviour. Encourage subject to action in two ways: persuasion and coercion. In the first case, the person will accept the higher a person as intelligent phenomenon agrees with her and takes as his own in the second - subject does not accept the will of the ruling, carries her in spite of his own will.

Conclusions. Thus, coercion involves violence (including psychological), blackmail, deception, threats, property, or service interests and others. Coercion can also be expressed in the form of threats of disciplinary action, dismissal, transfer to another job and so on. Thus this effect may be direct, facing the same journalist and indirect turned to people close to him (the fate of which he is personally interested).

Quite controversial, in our opinion, is the assertion of Professor N. Vetrova the possibility of coercion by the promise of promotion [10, p. 151]. This promise as a direct bribe, which it kind of is, in fact, is not intended to overcome the resistance of the victim, only to have to convince him superiority desirable behaviour. This choice of method behaviour: accept compensation in the form of increased or fulfill their civic and professional responsibility remains with the journalist. Therefore, it seems that this promise is not associated with the restriction of the rights and freedoms of journalists.

Harassment - are different forms of attacks on statutory rights, freedoms and interests of journalists, members of his family, their infringement, limitations (threats, intimidation, harassment, such as threats of murder, bodily injury, loss or damage to property), physical or mental coercion to perform certain actions. During prosecution also understand deprivation fee, certain payments or benefits, dismissal without lawful reason, dissemination of information that defames the honor and dignity of the journalist, his family, inaccurate, negative information, and the dissemination of information that compromises journalist [7, p. 17]. A necessary feature of such actions is the causation of such prosecution journalist execution of professional duties or critical physical (not necessarily the same wine) or entities.

Note that if the following actually form an independent objective side of the crime, the qualification of the offense should be conducted under the rules of ideal population. Hence the need to change the wording disposition century. 171 of the Criminal Code of Ukraine, which will include members of the crime a wider range of illegal activities, which resulted in a violation of freedom of information in general, and restrictions on freedom of the media in particular. For this article dispositions appropriate to broaden the composition of signs obstruction and harassment. In this case, the disposition of this article can cover almost all possible cases of obstruction of journalistic activities. To achieve this goal, the signs of the objective side of the crime under Art. 171 of the Criminal Code could be put as follows:

Willful obstruction of journalistic activities, punishable by a fine free minimum incomes, or arrest for a term up to six months, or restraint of liberty for a term up to three years. The same act carried out by an official or group of persons by prior conspiracy, -punishable by a fine up to two hundred tax-free minimum incomes, or restraint of liberty for a term up to five years, or deprivation of the right to occupy certain positions for up to three years. In our opinion, this innovation would detail the contents of the object of criminal remedies. As such, the paper would protect not only the right of citizens (including journalists) to disseminate information, but also the right to freely collect, store, use and disseminate information that is declared in Art. 34 of the Constitution of Ukraine.